A kőleves

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy háborúból hazatérő szegény katona. Rongyosan és éhesen ment egyik faluból ki, a másikba be, de bizony nem kínálták meg sehol se egy falás kenyérrel vagy egy kis meleg levessel. Bekéredzkedett az egyik házhoz is, kért a másik háznál is. Volt ahol a kutyát is ráeresztették, máshol meg olyan szegénynek tettették magukat, mint akiknek semmijük sincs.

Elhatározta magában a katona, hogy a következő faluban bemegy a legelső házba, és lakjon ott bárki is, levest főz magának. Ahogy beért a faluba, föl is vett az útról egy követ, s bement a legelső házba. Egy öregasszony lakott itt.

- Jó napot, öreganyám!

- Adjon Isten, vitéz uram!

- Hát hogy s mint szolgál az egészsége?

- Az enyém szolgál, ahogy szolgál, hát vitéz uramnak hogy szolgál?

- Nekem is éppen úgy szolgál, ahogy szolgál. De nagyon éhes vagyok, és úgy ennék valamit, ha volna, aki szívesen adna.

- Jaj, lelkem, vitéz uram, adnék én, ha volna. De én is olyan szegény vagyok, mint a templom egere. Semmim sincs, tiszta üres a kamrám, üres a padlásom, üres mindenem. Még egy falás sincs idehaza.

- Jól van - mondja a katona -, én nem vagyok annyira szegény, mint az látszik, van itt a zsebemben egy jó nagy kő. Ebből én tudnék levest főzni, csak kéne egy üstöcske vagy egy fazék, amiben megfőzhetném.

Kíváncsi lett nagyon az öregasszony, milyen lehet az a kőleves.

- Fazekat éppen adhatok, mert az van elég - mondja az öregasszony -, csak az nincs, amit beletehetnék.

Megmosta a katona a követ jó alaposan, aztán beletette a fazékba. Az öregasszony tüzet rakott. A katona vizet töltött a kőre, s odatette főni. Időnként egy jó hosszú fakanállal megkeverte a vizet.

Leste az öregasszony, hogy mit csinál a katona. Amikor a víz már forrt, a katona megkóstolta a levest.

- Finomnak finom - mondja -, de ha egy kicsi só volna benne, akkor még finomabb volna.

- Hozok én sót, van nekem - sürgölődött az öregasszony, és már hozta is. Beletette a katona a levesbe a sót, megkevergette jól, s azt mondta:

- Tudja-e, ha lenne egy kanálka zsírja, akkor lenne igazán jó ez a leves.

Felelte rá az öregasszony:

- Van nekem az is, hozok én!

Hozott egy kanál zsírt, azt is beleeresztették a fazékba. Kevergette a katona a levest, kóstolgatta, az öregasszony meg leste. Azt mondta egyszer csak a katona:

- Tudja, én gyakran főzök kőlevest, és elmondhatom, hogy a kőleves akkor a legfinomabb, ha egy kis kolbász is kerül bele.

- Van nekem kolbászom is - vallotta be az öregasszony -, hozok én egy darabot a kamrából.

Be is ment, a katona meg utánakiáltott:

- Hozzon akkor már két darabot, öreganyám, mert nekem is kell egy darab meg magának is.

- Hozok, hozok! - kiáltott vissza az öregasszony, és már hozta is a két darab kolbászt.

A katona beletette azt is a fazékba. Közben szép lassan kevergette, kóstolgatta.

- Tudja -e - szólalt meg újra -, ha volna egy pár szem krumplija, azt még beleapríthatnánk a levesbe. S ha még egy kis zöldség is kerülne, az volna csak igazán fölséges!

- Van nekem az is - büszkélkedett az öregasszony -, mindjárt hozom is. Hamar hozott egy pár zöldséget, krumplit, azt gyorsan megpucolták, végül azt mondta az öregasszonynak:

- Kóstolja csak meg, maga is, hogy milyen jó!

Megkóstolja az öregasszony is:

- Jaj, hát sose hittem volna, hogy kőből ilyen jó levest lehessen főzni - csapta össze a kezét.

Hagyták még egy kicsit főni, aztán így szólt a katona:

- Még egy pár szem rizs is jó lenne bele, ha volna, de ugye az nincsen?

- Van nekem az is - bólogatott az öregasszony. Hamar még egy pár szem rizst is hozzátettek. Felsóhajtott a katona:

- No, most már tisztára olyan ez a leves, mint amilyeneket én szoktam főzni.

Megvárták, hogy megfőjön, aztán a katona szedett egy jó nagy tányérral az öregasszonynak, egyet magának, s jóízűen megették. Az öregasszony nem győzött eleget csodálkozni, hogy miként lehet egy kőből ilyen jó levest főzni? Mikor jóllaktak, azt kérdezte a katonától:

- Mondja, vitéz uram, nem adná el ezt a követ? Sokszor az sincs, amit főzzek, s ebből milyen jó levest tudnék én főzni:

- Eladom én szívesen! - felelte a katona, és elmosolyodott a bajusza alatt. - Száz forintért odaadom.

Az öregasszony hamar odaadta a száz forintot, kivette a levesből a követ, egy kendőbe betakargatta, s jól eldugta.

A katona meg elsomfordált a száz forinttal, nehogy az öregasszony meggondolja magát. Így már jól is lakott, és volt neki száz forintja is, vígan rótta estig az utat, amíg nem talált megint egy olyan öregasszonyt, aki nem tudta, hogyan kell főzni a kőlevest. Ott aztán újra jóllakott.

Ez volt a kőleves története. Éljetek úgy, hogy nektek sohase kelljen megkóstolnotok!